

EXPUNERE DE MOTIVE

a propunerii legislative privind desființarea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse și stabilirea unor măsuri la nivelul administrației publice centrale

1. Motivul emiterii actului normativ

În anul 2021, prin OUG nr. 121/2021, s-a decis că:

- Ministerul Muncii și Protecției Sociale și Ministerul Tineretului și Sportului se reorganizează prin divizare parțială, prin desprinderea unor părți de patrimoniu și transmiterea acestor părți către Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse care se înființează.
- Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse preia următoarele:
 - a) de la Ministerul Muncii și Protecției Sociale preia activitățile și patrimoniul corespunzător din domeniul familiei și egalității de șanse și
 - b) de la Ministerul Tineretului și Sportului preia activitățile și patrimoniul corespunzător din domeniul tineretului.

La mai bine de un an și 6 luni de la înființarea acestui minister, acesta nu a reușit să-și îndeplinească obiectivele care au justificat, la acel moment, înființarea sa.

Spre exemplu, programele pentru creșterea natalității sunt un eșec (la data de 14.07.2023 fiind doar 605 deconturi farmacie și 215 deconturi clinică¹). Programele StudentInvest și FamilyStart sunt un alt exemplu de eșec, neprezentând interes pentru tineri și nici pentru instituțiile de credit, motiv pentru care au fost modificate și nici măcar nu se mai adresează în special tinerilor.

În domeniul tineretului activitatea Ministerului este egală cu 0, ministerul fiind implicat în dosare de corupție cu este cel al patrimoniului UTC, unde procurorii acuză ministerul că nu a întreprins niciun demers pentru punerea în aplicare a Legii nr. 146/2002². Deși acest minister se lauda cu „deblocarea” legii tinerilor, în realitate prin amendamentele promovate și susținute de acest minister, cu dedicație pentru anumite grupuri de interese aflate acum în fața judecătorilor, legea tinerilor a fost adoptată cu anumite amendamente neconstituționale. Astfel, din iulie 2022, aceasta se află la Curtea Constituțională, fiind amânată succesiv. De asemenea, nici până în acest moment nu s-a realizat înființarea direcțiilor județene pentru tineret, prin divizarea direcțiilor județene pentru tineret și sport.

¹ <https://mfamilie.gov.ro/1/wp-content/uploads/2023/07/Raport-FIV-20.pdf>

² „Dată fiind nepăsarea conjugată a autorităților publice centrale (Ministerul Tineretului și Sportului - care ar fi trebuit să emită Regulamentul de punere în aplicare a Legii nr. 146/2002 prin care să se stabilească procedura de numire a membrilor Consiliului de conducere al F.T.M.B.) cât și a celor locale (în speță C.G.M.B. care, deși avea obligația de a numi 3 membri în Consiliul de Conducere al F.T.M.B. în termen de cel mult 30 zile de la constituire, nu au întreprins niciun fel de măsuri în acest sens, nici măcar de notificare sau convocare a structurii din cadrul Ministerului Tineretului și Sportului cu privire la obligația emiterii Regulamentului de punere în aplicare a Legii 146/2002), persoanele care s-au aflat la conducerea F.T.M.B. au profitat de aceste „scăpări” ale autorităților și în adoptarea Regulamentelor de Organizare și funcționare al F.T.M.B., au procedat la realizarea unei reglementări proprii cu privire la componența Consiliului de Conducere, într-o modalitate care se îndepărtează cu mult de configurația acestui organism de control așa cum e prevăzut de Legea nr. 146/2002. (...)” (Rechizitoriul DNA).

Acest minister nu are niciun corespondent la nivelul Comisiei Europene, fiind înființat exclusiv pentru o singură persoană. Acest fapt poate fi observat cu popularea acestui minister și a companiei BTT aflate sub autoritatea ministerului de persoane din cercul de apropiați ai fostului ministru.

Pentru anul 2023, bugetul ministerului a crescut cu 600%, nefiind clar pe ce se duc acești bani, din moment ce nu există rezultate. În acest context, trebuie reținut că bugetul pentru anul 2023 a fost realizat în mod nerealist, existând riscul de a fi suspendate fondurile europene din cauza deficitului bugetar.

Deși Guvernul României are intenția de a majora impozitele, acesta trebuie să dea dovadă și de o mai buna gestionare a banului public, prin eliminarea cheltuielilor inutile precum un minister care nu își poate îndeplini funcțiile, fiind prea mic și nefuncțional.

Față de aceste aspecte, apreciem că se impune comasarea acestui minister cu Ministerul Muncii și Solidarității Sociale, inclusiv sub perspectiva de tineret.

Potrivit Legii nr. 350/2006, activitatea de tineret este „*orice formă de acțiune organizată în scopul îmbunătățirii condițiilor necesare integrării socioprofesionale a tinerilor, conform necesităților și aspirațiilor acestora*”. Din acest motiv, preluarea activităților de tineret de către Ministerul Muncii și Solidarității Sociale este cât se poate de firească.

În ceea ce privește societatea BTT, având în vedere că această societate nu, în realitate, nicio legătură cu activitățile de tineret (care nu sunt activități cu scop lucrativ), ci cu administrarea unei infrastructuri turistice, se impune ca exercitarea calității de acționar a statului să se realizeze prin Ministerul Economiei, Antreprenoriatului și Turismului. Acest minister are mai multă experiență atât în ceea ce privește administrarea unei societăți de stat, cât și în domeniul turismului

În termen de 30 de zile de la data intrării în vigoare a prezentei legi, ministerele reorganizate potrivit prezentei legi propun Guvernului spre adoptare proiectele actelor normative pentru reglementarea măsurilor privind organizarea și funcționarea lor. Desființarea Ministerului Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse prevăzută de prezenta lege își produce efectele la data intrării în vigoare a actelor normative care reglementează organizarea și funcționarea noului minister, care se subrogă în drepturile și obligațiile celui desființat.

În cuprinsul actelor normative în vigoare, următoarele denumiri și sintagme se înlocuiesc după cum urmează: „Ministerul Familiei, Tineretului și Egalității de Șanse” cu „Ministerul Muncii și Solidarității Sociale”, „ministrul familiei, tineretului și egalității de șanse” cu „ministrul muncii și solidarității sociale”.

Potrivit art. 117 alin. (1) din Constituție, „*Ministerele se înființează, se organizează și funcționează potrivit legii*”. Din aceste considerente, înființarea respectiv desființarea unor ministere trebuie să se realizeze prin lege, ca act normativ adoptat de Parlamentul României. De cele mai multe ori, atunci când se formează un nou Guvern, candidatul la funcția de prim-ministru propune o structură guvernamentală diferită de cea în vigoare. Astfel, cutuma este ca la prima ședință de Guvern să fie adoptată o ordonanță de urgență prin care se înființează/comasează/desființează ministere, conform hotărârii Parlamentului și decretului de numire a Guvernului.

Situația este cel puțin paradoxală deoarece se numesc miniștri prin decret (act administrativ) fără să existe anterior un minister creat pentru aceștia, prerogativa înființării unui minister aparținând legiuitorului, fie el și delegat.

Astfel, din moment ce Constituția reglementează că ministerele se înființează potrivit legii, iar Codul civil la art. 191 alin. (1) stabilește că „*Persoanele juridice de drept public se înființează prin lege*” rezultă cât se poate de clar competența Parlamentului României de a adopta legile privind înființarea sau desființarea unui minister.

În acest caz, este adevărat că Constituția României la art. 85 alin. (3) stabilește că „*Dacă prin propunerea de remaniere se schimbă structura sau compoziția politică a Guvernului, Președintele României va putea exercita atribuția prevăzută la alineatul (2) numai pe baza aprobării Parlamentului, acordată la propunerea primului-ministru*”, însă înființarea / desființarea unui minister, prin lege, de către Parlamentul României **nu reprezintă o propunere de remaniere**. Pentru aceste motive se impune modificarea corespunzătoare a Codului administrativ, în acord cu dispozițiile Constituției României și Codului Civil, astfel:

- **încetarea calității de membru al Guvernului, odată cu desființarea ministerului;**
- **Ministerele se înființează, se organizează și funcționează potrivit legii. Prim-ministrul poate cere Parlamentului modificarea structurii Guvernului prin înființarea, desființarea sau, după caz, divizarea ori comasarea unor ministere. Parlamentul acceptă modificarea structurii Guvernului în condițiile art. 85 alin. (3) din Constituție. În alte situații decât cele prevăzute la art. 85 alin. (3) din Constituție, Parlamentul poate aproba înființarea, desființarea sau, după caz, divizarea ori comasarea unor ministere prin lege.**

Potrivit art. 106 din Constituție, „*Funcția de membru al Guvernului încetează în urma demisiei, a revocării, a pierderii drepturilor electorale, a stării de incompatibilitate, a decesului, precum și în alte cazuri prevăzute de lege*”. Astfel, în mod logic și constituțional, Parlamentul poate reglementa încetarea calității de ministru atunci când se desființează ministerul.

2. Impactul socioeconomic

Impactul socioeconomic este unul pozitiv deoarece se va realiza o consolidare a atribuțiilor Ministerului Muncii și Solidarității Sociale, prin preluarea unor atribuții avute anterior în domeniul familiei și egalității de șanse, precum și cu consolidarea atribuțiilor din zona de tineret, în vederea integrării socio-profesionale a tinerilor.

3. Impactul financiar

Propunerea legislativă are un impact financiar pozitiv deoarece se vor reduce posturile aferente cabinetelor demnitarilor și se va realiza o reevaluare a unor posturi cu ocazia elaborării proiectului de hotărâre de guvern a noului minister.

- 4. Impactul asupra sistemului juridic – nu este cazul.**
- 5. Consultări derulate în vederea elaborării proiectului de act normativ - nu este cazul.**
- 6. Activitățile de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ**

Propunerea legislativă urmează să fie publicată pe site-urile Camerei Deputaților și Senatului, urmând să fie adusă la cunoștința publicului, care poate formula observații.

7. Măsurile de implementare

Hotărâri ale Guvernului României de organizare și funcționare a noului minister al muncii și solidarității sociale.

În numele inițiatorilor,

Ludovic Orban

Alexandru Kocsis-Cristea

Bogdan-Alexandru Bala